

behandling af de kirkelige kassers budgetter og menighedsrådets møder generelt er offentligt tilgængelige. Det er min opfattelse, at denne arbejdsform bidrager til åbenhed om budgetarbejdet og de prioriteringer, der foretages i den forbindelse.

For god ordens skyld skal jeg – som også oplyst i mit svar af 11. april 2003 på udvalgets spørgsmål 26 (L 163 – bilag 29 og 49) – understrege, at budget- og regnskabssystemet vedrørende rammeordningen vil blive opbygget således, at det fortsat tilgodeser styringsbehovene på de forskellige niveauer og de almindelige krav, der må stilles til et kontrol- og bogholderisystem.

Vedrørende Kirkefondets forslag om iværksættelse af systematisk erfaringsopsamling og udviklingsarbejde kan jeg henvise til mit svar af den 14. marts 2003 på udvalgets spørgsmål 2 (L 163 – bilag 5 og 17) samt mit svar af den 23. april 2003 på udvalgets spørgsmål 38 – 39 (L 163 – bilag 52 og 64) om nedsættelse af en evalueringsgruppe.

Spørgsmål 46:

Ministeren bedes tilsende udvalget en redegørelse for menighedsrådenes juridiske og økonomiske ansvar.

Spørgsmål 47:

Medfører lovforslaget ændringer i menighedsrådenes juridiske og økonomiske ansvar og i bekræftende fald hvordan?

Svar på spørgsmål 46 og 47:

Den kirkelige lovgivning indeholder en række bestemmelser om, at nærmere angivne beslutninger kræver højere myndigheders samtykke eller godkendelse. Dette tilsyn, der i almindelighed benævnes hensigtsmæssighedstilsyn, rummer naturligvis i sig selv visse garantier for lovligheden af de underordnede kirkelige myndigheders administration, idet et samtykke eller en godkendelse vil blive nægtet, hvis den påtænkte disposition vil indebære en overtrædelse af lovgivningen.

I de tilfælde, hvor godkendelse kræves, er det langt fra altid, at en eventuel ulovlighed fremgår af ansøgningen til tilsynsmyndigheden eller kan afdækkes gennem dennes sagsbehandling.

De fleste af menighedsrådets dispositioner kræver ikke tilsynsmyndighedens godkendelse.

Der er derfor behov for almindelige bestemmelser, der gør det muligt at skride ind over for ulovligheder i forbindelse med forvaltningen af folkekirkens anliggender, et såkaldt almindeligt legalitetstilsyn. Bestemmelserne herom findes i lov om menighedsråd § 45, jf. lovbekendtgørelse nr. 571 af 21. juni 1996. Udgangspunktet er, at tilsynet med menighedsrådenes økonomiske forvaltning varetages af provstiudvalget og stiftsøvrigheden efter de bestemmelser, der er fastsat herom. Tilsyn med menighedsrådenes funktion i øvrigt udøves af biskoppen efter reglerne herom. Denne bestemmelse indeholder alene henvisninger til den øvrige kirkelige lovgivning og må derfor siges at være uden selvstændigt retligt indhold.

Konsekvensen af ulovligheder m.v., der begås af medlemmer af menighedsrådet, er nærmere beskrevet i § 46 i lov om menighedsråd. Denne bestemmelse indeholder bestemmelser om, hvilke sanktioner tilsynsmyndigheden kan iværksettes overfor menighedsrådets medlemmer.

Det fremgår af bestemmelsen, at stiftsøvrigheden kan

- annullere en beslutning, der strider mod lovgivningen, hvis beslutningen ikke er bragt til udførelse (§ 46, stk. 1, 1. pkt.).
  - midlertidigt suspendere en beslutning, der strider mod lovgivningen, mens stiftsøvrigheden behandler sagen (§ 46, stk. 1, 2. pkt.).
  - pålægge de medlemmer, der er ansvarlige for, at menighedsrådet undlader at udføre en lovpålagt foranstaltning, tvangsbøder (§ 46, stk. 2).
  - anlægge erstatningssag mod et menighedsrådsmedlem, som er ansvarlig for, at kirkekassen er påført et tab (§ 46, stk. 3).
  - fratage sagsanlægget, mod, at det pågældende medlem inden en fastsat frist betaler en erstatningsretlig bod til kirkekassen (§ 46, stk. 4).
- Stiftsøvrighedens afgørelse efter § 46, stk. 1, kan af menighedsrådet som sådan indbringes for kirkeministeren, mens stiftsøvrighedens afgørelser efter § 46, stk. 2 – 4, kan påklages til kirkeministeren af det pågældende medlem af menighedsrådet.

Jeg vil gerne understrege, at anvendelse af sanktioner er en særdeles indgribende foranstaltning over for et menighedsråd eller dets medlemmer. Det er derfor en forudsætning for tilsynsmyndighedens brug af de nævnte sanktio-